

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **T. H.**, zastoupen JUDr. Ing. Helenou Svatošovou, advokátkou se sídlem U Průhonu 23/1201, Praha 7, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy, odbor živnostenský a občanskoprávní**, se sídlem Jungmannova 35/29, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 9. 2008, č. j. MHMP 524250/2008, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 9. 2008, č. j. 11 Ca 320/2008 - 56,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Shora cit. rozhodnutím žalovaný s odkazem na § 10 odst. 3 zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, zakázal svolavatelem (žalobcem) oznámené shromáždění - pouliční průvod, který se měl konat dne 11. 10. 2008 od 13.00 do 22.00 hod. (samotný průvod od 16.00 do 20.00 hod.) v Praze na trase ve výroku rozhodnutí přesně specifikované.

[2] Rozhodnutí žalovaného žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl žalobou k městskému soudu a současně požádal o osvobození od soudních poplatků. Tuto svou žádost odůvodnil tím, že je studentem doktorského studia na Filozofické fakultě UK, nemá žádný finanční

příjem a žije z úspor z předchozího zaměstnání. Soudní poplatek by pro něho představoval další finanční zátěž již za hranou únosnosti jeho aktuální sociální situace.

[3] V odůvodnění svého rozhodnutí městský soud neshledal naplnění předpokladů pro přiznání osvobození od soudních poplatků ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s., neboť stěžovatel neosvědčil ani neprokázal svá tvrzení o natolik nepříznivých osobních, majetkových a finančních poměrech, které by osvobození opodstatnily. Soud vzal v úvahu stěžovatelovo jediné konkrétní skutkové tvrzení o tom, že náklady běžné životní potřeby si v současné době hradí z úspor z předchozího zaměstnání, jejichž výše činila v době podání žaloby částku 60 000 Kč. Soud vzal dále v úvahu skutečnost, že stěžovateli vznikají výdaje i v souvislosti s právním zastoupením v projednávané věci, jelikož zástupkyně zřejmě nebyla stěžovateli přidělena k bezplatnému zastoupení. Soud rovněž vzal v potaz i skutečnost, že stěžovatel nijak neprokázal ani blíže neosvědčil konkrétní výši svých měsíčních výdajů. Městský soud dále zohlednil i výši soudního poplatku, jež činí 2000 Kč.

II.

[4] Proti tomuto usnesení (a současně též proti rozsudku ve věci samé, o této kasační stížnosti rozhodoval NSS v samostatném řízení vedeném pod sp. zn. 1 As 107/2008) podal stěžovatel kasační stížnost, v níž výslovně uplatnil kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Konkrétně uvedl, že prokázal svoji aktuální absenci příjmů způsobenou přípravou na budoucí povolání v rámci doktorského studia na humanitním společenskovědním oboru. Uvedl, že je ve 4. ročníku, až od tohoto ročníku nemá dle pravidel fakulty nárok na jakékoli stipendium. Skutečností obecně známou přitom je délka tohoto studia, tedy zbývající ještě téměř dva akademické roky, kdy je odkázán na žití z úspor ve výši 60 000 Kč, což vychází na částku příjmu na měsíc odpovídající aktuálnímu životnímu minimu. Stěžovatelovy skutečné výdaje odpovídají z logiky věci tomuto minimu a nepřekračují jej. Soud tak dospěl k nesprávnému právnímu závěru, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro přiznání osvobození od soudních poplatků.

[5] Žalovaný se ke kasační stížnosti proti napadenému usnesení nevyjádřil.

III.

[6] Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.), neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlédnout i bez návrhu.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Individuální osvobození od soudních poplatků je procesní institut, jehož účelem je zejména ochrana účastníka, který se nachází v tíživých poměrech, před nepřiměřeně tvrdým dopadem zákona o soudních poplatcích, znemožňujícím ve svém důsledku právo každého na přístup k soudu, zaručené v čl. 36 Listiny základních práv a svobod.

[9] Institut osvobození od soudních poplatků je zařazen v § 36 odst. 3 s. ř. s., v němž je kromě jiného uvedeno, že účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být

na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.

[10] Nejedná-li se tedy o případ uvedený ve větě druhé cit. ustanovení § 36 odst. 3, soud (předseda senátu) při rozhodování podle tohoto ustanovení především porovnává na jedné straně výdělkové a další majetkové a sociální poměry dotyčného účastníka řízení včetně možnosti opatření si potřebných prostředků, na druhé straně pak výši soudního poplatku se zřetelem na případné další náklady spojené s předmětným řízením před soudem (dokazování, náklady právního zastoupení, apod.) či povahu věci samé. Výsledkem této úvahy je pak závěr, zda účastníkovi je možné přiznat osvobození od soudních poplatků či nikoli (k tomu srov. např. rozsudek NSS ze dne 23. 2. 2006, č. j. 4 Ans 3/2005 - 148, všechna zde cit. rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[11] V nyní posuzované věci soud postupoval v intencích výše uvedených podmínek, přičemž správně vyšel především z výše úspor, již jako jedinou konkrétní skutečnost stěžovatel prokázal. Jelikož výši svých měsíčních výdajů stěžovatel naopak konkrétně nevyčíslil, nemohl k nim městský soud při posuzování jejích osobních a majetkových poměrů přihlížet (k povinnosti předložit důkazy srov. např. rozsudek NSS ze dne 30. 3. 2004, 1 Afs 5/2003 - 54, publ. pod č. 311/2004 Sb. NSS, či usnesení NSS ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 - 50, publ. pod č. 537/2005 Sb. NSS). Není povinností soudu, aby sám zkoumal, kolik let studia stěžovateli zbývá k jeho dokončení, a tuto skutečnost porovnával s výší stěžovatelových úspor (délka doktorského studia není ani skutečností obecně známou, jak tvrdí stěžovatel v kasační stížnosti, neboť odvisí od plnění studijního plánu individuálním studentem; navíc zákon tuto délku stanoví flexibilně - srov. § 47 odst. 2 zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách).

[12] Nelze též přehlédnout, že rozhodl-li se stěžovatel svolat shromáždění s účastí 500 osob, není možné tak učinit a svolané shromáždění úspěšně zorganizovat, aniž by mu s tím vznikly jakékoli náklady. To neodpovídá jeho tvrzení v kasační stížnosti, že jeho měsíční náklady „z logiky věci“ nepřevyšují životní minimum, a naopak tato skutečnost do značné míry znevěrohodňuje stěžovatelova tvrzení.

[13] I Nejvyšší správní soud při posouzení důvodnosti kasační stížnosti proto dospěl k závěru, že uvažovaná výše soudních poplatků v této věci (2000 Kč) se zřetelem na stěžovatelovy osobní a majetkové poměry nebrání uplatnění práva na soudní ochranu.

[14] Nejvyšší správní soud na závěr podotýká, že vzhledem ke specifické povaze napadeného usnesení netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost (viz detailně rozsudek NSS ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37).

IV.

[15] Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[16] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá na jejich

náhradu právo, žalovaný náhradu nákladů řízení nepožadoval a ani soud z obsahu spisu žádné jeho náklady neshledal. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. února 2009

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu